

Les últimes lletres

Fronteres esborrades

SALA, Toni.

Crònica de un professor en secundària.

Traducció: Eva Muñoz.

Ediciones Península / Atalaya.

Barcelona, 2002. 175 pàgines.

Títol original en català:

SALA, Toni.

Petita crònica d'un professor a secundària.

Edicions 62.

Barcelona, 2001. 173 pàgines.

La versió en castellà de *Petita crònica d'un professor a secundària* no és estrictament una traducció, hi ha una petita diferència respecte al text original: el narrador no és professor de llengua i literatura catalanes, és professor de *lengua y literatura castellanas*. D'això resulta per exemple que la sortida del tercer trimestre al Teatre Nacional sigui per anar a veure *El alcalde de Zalamea* i no *Terra baixa*, o que a les classes es dicti Juan Ramón Jiménez i es faci llegir *La familia de Pascual Duarte*, en el lloc que a l'original ocupaven Josep Carner i *El quadern gris*. Encara que l'escenari de la crònica continuï sent un poble costaner de Catalunya on no arriba el tren, els lectors que s'acostin al llibre en la versió en castellà hi trobaran poques mostres de la presència a casa nostra d'una llengua i una cultura diferents.

A banda de les lleus modificacions motivades pel canvi d'especialitat docent del protagonista, el text és essencialment el mateix. Toni Sala ens presenta en primera persona l'experiència d'un professor al llarg d'un any acadèmic, que divideix en tres trimestres, des de l'arribada a un nou centre d'ensenyament fins a l'avaluació final i l'últim passeig pel poble en el qual ha treballat durant tot un curs.

Amb aquest llibre, més d'abast social, Toni Sala ha aconseguit a Catalunya un gran èxit de vendes, guany que no havia obtingut abans, quan escrivia una literatura més visceral, una

literatura que tenia per objecte descriptiu el jo i les pregoneses de l'ànima. Aquesta vegada, l'autor ha incidit de ple en un dels temes de societat que més debat generen: l'educació. Fins no fa pas gaire temps molts centres d'ensenyament secundari optaven per silenciar problemes greus, com els derivats de la indisciplina i l'agressivitat d'alguns alumnes a les aules, per criteris de projecció d'imatge exterior i de prestigi del centre. Ara mateix, però, hem arribat a l'extrem que països com França han estat notícia per polèmiques reformes de la justícia que fan possible fins i tot recloure durant sis mesos en centres especials els menors que insultin un professor.

Davant d'aquest estat de coses, un llibre ben escrit que es mou en la volguda ambigüitat de realitat i ficció, en l'estricta precisió d'unes fronteres esborrades, i que a més evita el xarlatanisme i la venda de fórmules màgiques per restablir la qualitat de l'ensenyament, resulta de lectura altament recomanable.

Josep Hernández Tresserras

